

Боги та герої грецького (та іншого) міфотворення поставали живими та повноправними істотами, безпосередньо з простими смертними, допомагаючи своїм улюбленим і обранцям. Давньогрецькі боги були у всьому подібні до людини: добрі, великодушні, але в той же час, жорстокі і підступні. Але все одно найвищою була доля, призначення. В цьому також вбачалась схожість з долями смертних людей: сумує Артеміда, що втратила коханого Адоніса (лат. Adōnis), слізно просить Мінерва богів увіковічити в мирті (лат. Myrtus) вбиту нею улюбленицю Мерсіку; залишається прекрасною квіткою, закоханий у себе Нарцис (лат. Narcissus); Аполлон перетворює на дерево Кипариса (лат. Cupressus) тощо.

Список використаних джерел:

1. Аверенцев С.С. Мифы // литературный энциклопедический словарь / под общ. ред. В.М. Кожевникова, П.А. Николаева. – М. : Советская энциклопедия, 1987. – С. 222 – 224.
2. Кун М.А. Легенди і міфи Давньої Греції / М. А. Кун . – К. : Академія, 2007. – 446 с.

Науменко О.В.

аспірант, викладач,

Чорноморський державний університет імені Петра Могили

ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ КОЛОРОНІМІВ НА ФОНЕТИЧНОМУ ТА ЛЕКСИЧНОМУ РІВНІ

Цікавість до гендерних аспектів почала набирати обертів на початку ХХ століття. Приблизно на початку 70-х років лінгвісти, психологи та соціологи почали виокремлювати так звану «жіночу мову» [4]. Багато вчених лінгвістів відмічали необхідність вивчати мовлення людей різного віку та соціального статусу. Г. Пауль писав, що «у світі стільки ж окремих мов, скільки індивідів» [3]. Такі думки породили дискусії щодо того, чи можна говорити про дві повністю різні мови: чоловічу та жіночу.

Контакти між статями є постійними та інтенсивними, серйозні мовні відмінності не можуть довго утримуватися, проте вважається, що у нашому суспільстві чоловіки та жінки все ж таки зберігають

мовні та мовленнєві особливості, що можуть спричиняти певні труднощі у здійсненні комунікації. У деяких верствах суспільства розходження між чоловічим та жіночим мовленням настільки помітні, що цілком можна говорити про дві окремі мови.

Гендерні відмінності чітко проявляються на фонетичному рівні. Вимова жінок тяжіє до більш «правильної», стандартної [6]. Цю точку зору можна проілюструвати наступними прикладами.

Чоловіки та жінки по-різному вимовляють буквосполучення – *ing* у кінцевій позиції. Воно не є широко вживаним серед кольороназв, але зустрічається у деяких колірних відтінках. Наприклад, *spring green*, *spring bud*, *illuminating emerald*, *British racing green* – відтінки зеленого, *sanding black* – відтінок чорного тощо. Жінки вимовляють його як [ŋ], чоловіки як [n]. Тож жіночу вимову колороніму *spring green* можна затранскрибувати таким чином [ˈsprɪŋ,ɡri:n], а чоловічу – [ˈsprɪn,ɡri:n].

Також чоловіки та жінки по-різному вимовляють звук [h], що знаходиться у початковій позиції. Його можна зустріти у таких колоронімах: *hazel* – «горіховий», «червонясто-коричневий», «ясно-коричневий»; *harlequin* – «зеленувато-жовтий»; *heliotrope* – «ясно-ліловий»; *honeydew* – «блідо-зелений»; *Harvard crimson* – «малиновий», «темно-червоний» тощо. Так, кольороприкметник *hazel* жінка вимовить як [ˈheɪz(ə)l], а чоловік – як [ˈeɪz(ə)l]. Цей приклад ще раз доводить думку, висловлену вище: вимова жінок більш наближена до стандартної, ніж вимова чоловіків того ж самого соціального статусу, віку і т.ін.

Багато досліджень показують, що висота та тембр також є важливими гендерними відмінностями. У жінок тон зазвичай набагато вище, ніж у чоловіків. Це пов'язано з фізіологічними особливостями, але деякі вчені звертають увагу на те, що жіноча «сором'язливість» та «емоційна нестабільність» також відіграють не останню роль [6].

Що стосується лексичного рівня, можна помітити, що чоловіки та жінки обирають різні слова для вираження своїх емоцій. Існує певний набір слів, який чоловіки зазвичай не використовують. Жіночий словниковий запас колірної лексики значно більший, ніж чоловічий. Жінки часто використовують кольороназви, запозичені з французької, такі як *mauve* – «рожево-ліловий», *lavender aquamarine* – «лілово-синій», *azure* – «блакитний», *magenta* – «пурпурово-червоний» тощо.

Вчені з Гарвардського університету Н. Стеклер та У. Купер провели наступний експеримент: великій групі піддослідних, де було порівну чоловіків та жінок, роздали малюнки светра і попросили словесно його «розфарбувати». Результати дослідження були наступними:

- чоловіки використовували переважно основні насичені кольори в той час, як жінки надали перевагу більш специфічним назвам кольорів;

- жінки часто використовували рожевий, темно-червоний, жовтий, блакитний кольори, а чоловіки – сірий, коричневий та зелений. У ході експерименту було виявлено, що там, де чоловік називав светр світло-блакитним, жінка використовувала кольороприкметник «ультрамарин» чи «аквамарин» [5].

Вчені пов'язують неоднаковий вибір колоронімів з різною будовою перцептивного апарату чоловіків та жінок, з різною активністю півкуль головного мозку.

Російський психолог М.М. Ніколаєнко досліджував здатність до ідентифікації та називання кольорів чоловіками та жінками у період пригнічення правої чи лівої півкулі головного мозку, викликаного одностороннім електрошоком. Розбіжності, пов'язані зі сприйняттям та використанням кольорів, вчений пов'язував з асиметрією півкуль головного мозку. Він вважав, що півкулі мозку є асиметричними у сприйнятті та позначенні кольорів. Права півкуля забезпечує словесне кодування основних кольорів за допомогою простих високочастотних назв (*red* – «червоний», *blue* – «синій»). Ліва півкуля забезпечує словесне кодування кольорів за допомогою відносно рідкісних у мові, спеціальних і предметно співвіднесених назв. При пригніченні лівої півкулі з лексику зникають такі назви проміжних кольорів, як *orange* – «оранжевий»; *terracotta* – «теракотовий»; *cherry, cherry red* – «вишневий»; *aqua, sea-green* – «колір морської хвилі». В цілому, ліва півкуля не фіксує жорсткі зв'язки між предметом та кольором, кольором та словом, словом і складним колірним образом. В основі діяльності лівої півкулі лежать широкі асоціативні зв'язки поняття зі словом, відносно відірвані від конкретно почуттєвого аналізу предметного світу. Ці дані дають можливість говорити про існування двох систем розпізнавання забарвлення об'єктів. Система правої півкулі відповідає за «ізоморфне почуттєве відображення якості предмета», ліва – за його «понятійне відображення» [2].

Аналіз функціонування англійської та інших мов вказує на те, що жінки у своїй мовленнєвій практиці, як правило, більш консервативні, ніж чоловіки: зазвичай усі інновації потрапляють у мову через чоловіче мовлення. Як наслідок, жіночі форми за походженням більш застарілі, ніж чоловічі: мовні зміни виникають перш за все у мові чоловіків [1].

Список використаних джерел:

1. Вахтин Н.Б., Головка Е.В. Социоллингвистика и социология языка. – Санкт-Петербург: Издательский центр «Гуманитарная академия», Европейский университет в Санкт-Петербурге, 2004. – 336 с.
2. Николаенко Н.Н. Асимметрия полушарий мозга и цветовосприятие // Взаимоотношение полушарий мозга. – Тбилиси, 1982. – С. 23-35.
3. Пауль Г. Принципы истории языка. – М.: Изд-во иностранной литературы, 1960. – 500 с.
4. Qi Pan. On the Features of Female Language in English // Theory and Practice in Language Studies. – 2011. – Vol. 1. – No. 8. – P. 1015-1018.
5. Steckler N., Cooper W. Sex Differences in Color Naming of Unisex Apparel // Anthropological Linguistics. – 1980. – V. 22. – No. 9. – P. 373-381.
6. Xiufang Xia. Gender Differences in Using Language // Theory and Practice in Language Studies. – 2013. – Vol. 3. – No. 8. – P. 1485-1489.

Щербицька В.В.

асистент,

Дніпропетровська державна фінансова академія

АВТОБІОГРАФІЯ ЯК ЛІТЕРАТУРНИЙ ЖАНР ТЕКСТОВОГО ВТІЛЕННЯ ГЕНДЕРУ АВТОРА

Автобіографія привертає увагу дослідників різних напрямків і наук. Вивчення автобіографічного жанру здійснюється у філософії (О.С. Гребенюк, С.В. Ковиршина), соціології (С.А. Губіна), психології (В.В. Нуркова, Ю.Б. Шликова), історії (Л.Н. Купріченко). У літературознавстві в цій області виділяються праці таких вітчизняних а західних вчених як А.В. Антюхов, Ю.П. Зарецький, Л.А. Мішина, Г. Міш, Ж. Гусдорф, У. Шумейкер, Х.Н. Уітеред, П.М. Спекс, У. Спенджемен, Дж. Олні, Е. Брюс, Л. Петерсен, Дж. Пиллинг, Б. Фінні, Ф. Лежен, Ж. Старобінській та ін.